

Θ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

ΑΝΤΕΠΙΚΡΙΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΡΙΣΙΝ ΤΟΥ κ. Π. ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ

Κρίσεις και αναλύσεις του συγγράμματός μου (Ίστορία των Ἀθηνῶν ἐπὶ Τουρκοκρατίας) ἐγένοντο πολλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀθηναϊκοῦ τύπου καὶ ὑπὸ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἡμερησίων, ἐν αἷς προεξάρχει ἡ ἀναλυτικωτάτη καὶ ἐπιστημονικωτάτη τοῦ διαπρεπούς ἐν Νεαπόλει καθηγητοῦ Γ. Φ. Δαμιάνη. Πᾶσαι δὲ αὗται αἱ κρίσεις εἶναι ἐπαινετικαὶ τοῦ ἔργου μου. Ἐγὼ ὅμως, μὴ ἀκροαθεὶς εἰς ταῦτας, ἤθελα καὶ ν' ἀκούσω τὴν γνώμην καὶ ἐνός τῶν ἡμετέρων καθηγητῶν, κατέχοντος τὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἔδραν τῆς ἱστορίας, τοῦ Π. Καρολίδου. Τοῦτου δὲν εἶχον, ὁμολογῶ, ἀναγνώσει οὐδὲ ἐν δημοσίῳ, ἐφρόνου ὅμως ὅτι ὡς καθηγητὴς τῆς ἱστορίας ἦτο ἐπαρκῶς κατηρτισμένος πρὸς κρίσιν καὶ ἀναλύσιν συγγραφῆς πρωτοτύπου, ἐχούσης θέμα τὴν σκοτεινοτάτην ἱστορικὴν περίοδον, τὴν ἐπὶ Τουρκοκρατίας.

Ἄλλ' εἰς τοῦτο ὀλοτελῶς ἠπατήθην, διότι ὁ κ. Καρολίδης ἀπέδειξε διὰ τῆς εἰς τρία φύλλα τοῦ «Κράτους» δημοσιευθείσης βιβλιοκρισίας του (15, 18 καὶ 22 Ἰανουαρίου) ὅτι οὐ μόνον δὲν ἔχει κλίσιν πρὸς τοιαύτας ἀκωνθώδεις ἱστορικὰς ἐκδρομὰς, ἀλλὰ καὶ ἀποστρέφεται τοὺς περὶ ταύτας ἐγκύπτοντας καὶ τὸν κατ' αὐτῶν χόλον οὐδόλως ἀποκρύπτει. Ὅθεν οὐδὲ λέξιν περὶ τῶν ἐρευνῶν μου καὶ τῶν κριτικῶν διορθώσεών μου ποιησάμενος, οὐδὲ προσέειπε εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ καιμένου, ἀναζητεῖ διὰ μικροσκοπικοῦ ὀγκοῦ σφάλματα, καὶ ὅπου δὲν ὑπάρχουσι, δημιουργεῖ τοιαῦτα πῶς μὲν διαστρέφων τὴν ἔννοιαν, πῶς δὲ ἀποκόπτων καὶ ἀποχωρίζων τὰς περιόδους. Ὅπου δὲ ἀληθῶς διέφυγον τὴν προσοχὴν τοῦ διορθωτοῦ τῶν τυπογραφικῶν δοκιμίων, ἢ προήλθον ἐξ ἀβλεψίας καὶ ἐνιαχοῦ ἐκ σπουδῆς, ταῦτα, ἂν καὶ ἀσήμαντα καὶ ἀνάξια προσοχῆς λογίου ἀνδρός, διατυμπανίζει πανηγυρικώτατα.

Τὸ δὲ ἀστειότερον εἶναι ὅτι ἐξετάζει τὸ βιβλίον μου ὡς διδάσκαλος διορθῶν τὸ θέμα μαθητοῦ, τὸν ὅποιον ἐπῆρεν ἀπὸ κακῶ ἄματι. Διδάσκαλός μου λοιπὸν αὐτόκλητος καὶ αὐτοχειροτόνητος ἐγένετο ὁ κ. Καρολίδης καὶ μὲ συμβουλευεῖ, κάποτε δὲ καὶ μὲ οἰκτεῖρει, καὶ μὲ παραινεῖ νὰ διορθώσω τὰ ὑπ' αὐτοῦ καταδεικνυόμενα σφάλματά μου εἰς δευτέραν, ἐκδοσιν. Διὰ νὰ μὴ γίνῃ δὲ καταδηλὸς ὅτι ἐκ πάθους ἐλέγχει ἐν τῷ προομίῳ γλυκαίνει τὸ φάρμακον ἐγκωμιάζων τὸ μαθητάριον ἐμέ. Ὅθεν καὶ ἐξανίσταται κατὰ τοῦ δήθεν μειῶντος τὴν ἀξίαν τοῦ ἔργου μου Ἀγγλικῶν περιοδικῶ (The Pilot) ὡς χαρακτηρίσαντος τὴν ἐργασίαν μου διὰ τῆς λέξεως compilation, ἣν ἐρμηνεύει ὁ κ. Καρολίδης σκοπίμως ἢ ἐξ ἀγνοίας συμπίλημα, συμφορητὸν, ἐνῶ ἡ ἀληθὴς αὐτῆς ἐν τῇ Ἀγγλικῇ σημασίᾳ εἶναι «ἀπάνθισμα ἐκ διαφόρων πηγῶν».

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Α. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ

122247